

2071

פ ר ר ט ו ק ו ל מט' 6/ג

טיסיבת ועדת החוקק, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ב', י"ז בחשוון תשי"ח - 11.11.57 בשעה 11.00.

- השתתפו: ד. בר-רב-האי - ס"ט היו"ר
 ב. אזניה
 ש. הלל
 ז. ורהפטיג
 י. כהן
 י. קליבנוב

- מוזמנים: פ. רוזן - שר המשפטים
 ח. כהן - היועץ המשפטי
 א. ידין - המשנה ליועץ המשפטי
 ס. אלון - משרד המשפטים
 ה' רוזנטל - משרד המשפטים

סדר-היום: חוק לתיקון סדרי הדין הפלילי
(שופטים חוקרים).

ס"ט היו"ר ד. בר-רב-האי: אני פותח את הישיבה.

עלי להודיעכם כי קיבלנו סכתב מאגודת העתונאים וועדת העורכים האוטר: "אנו מתכבדים לפנות אליכם בבקשה לקבל מסלחת מטעם אגודת העתונאים וועדת העורכים באקדם האפשרי, בענין חוקים העוסדים על סדר יומה של הכנסת והקשורים לעתונות ולמקצוע העתונאות". ביקשתי לענות להם שאנו מבקשים לפרט לאיזה חוקים הם מתכוונים, על-מנת שנודע באיזה שלב של דיוני הוועדה להזמיןם.

חוק לתיקון סדרי הדין הפלילי
(שופטים חוקרים)

טעין 16

ז. ורהפטיג: אני מציע להוסיף לפני המלים "אם היה סבור כי הדבר דרוש לבירור סיבת הטעות" את המלים: "כשהחקירה מתנהלת על יסוד חשש שסיבת הטעות היא בעבירה".

בסעיף 12 לא נתקבלה הצעתי להגביל את האפשרות של חקירה למקרה שיש חשש לעבירה. אולם פה יש ענין של ניזול סת, זאת זאת אפשר לקבל רק במקרה שיש חשש לעבירה.

ח. כהן: טאחר שקיבלנו את הדבר בסעיף 12, ההגיון מחייב לקבל זאת גם בסעיף זה.

י. קליבנוב: צריך למסוך על השופט החוקר, ויש להניח שבסקרים שאין זה הכרחי, הוא לא יצורה לעשות זאת.

11.11.57

חוק לתיקון סדרי הדין המליילי
(שופטים חוקרים).

ח. כהן:

עלי לאתר לח"כ ורהפטיג כי כבוד הסת אינו
טהרופוליין שלו ושל האנשים שהוא מדבר בשמם.
אני על כל פנים מעיד על עצמי שכבוד הסת יקר לי מאוד, ולא הייתי עושה
טאוטה לזלזל בו. אני משוכנע שהוא הדין ביחס לכל חברי הוועדה. פה
בכל זאת יש שני אינטרסים הנוגדים זה את זה, כבוד הסת מצד אחד ובירור
סיבת הסווא מצד שני. ואני חושב שכבוד הסת נדחה לא רק מפני חשש של
עבירה פלילית ובסקרה שיש צורך בחקירה, אלא מפני הבירור של סיבת
סווא של אדם. הוא אינו יכול להישאל אם הוא רוצה בכך, ואם נשאלת האלה
בידי מי צריכה להיות האפוסטרופוסות על כך, בידי המדינה או המשפחה, אני
חושב שהתשובה צריכה להיות: בידי המדינה.

ז. ורהפטיג:

הערה עובדתית: אני טיפלתי בעניינים אלה
לאחר קבלת חוק האנסוסיה והפתולוגיה. ואני
יודע איך מתיחסים אצלנו לכבוד הסת. אני מבין שיש מקרים שאין ברירה. אבל
כשאין צורך בכך, לשם מה לפתוח את הפתח הזה? כפי שהסעיף בנוסח עכשיו,
זוהי הנחיה לשופט-חוקר לחקור גם כשאין כל חשש.

הנחלט:

לדחות את הצעת ז. ורהפטיג להוסיף לפני
הסלים "אם היה סבור כי הדבר דרוש לבירור
סיבת הסווא" את הסלים: "כשהחקירה מתנהלת
על יסוד חשש שסיבת הסווא היא בעבירה".

הסתייגות לז. ורהפטיג.

ז. ורהפטיג:

אני מציע, אם כך, למחוק את הסלים "סבור
כי" בסעיף-קטן (א).

הנחלט: לקבל את הצעת ז. ורהפטיג למחוק בסעיף-קטן (א)
את הסלים "סבור כי".

ז. ורהפטיג:

אני מציע להוסיף סעיף-קטן (ג) האומר:
"אולם לא ייעשה ניתוח, פתיחת קבר, הוצאת
גוויה וכו', כשבן-הזוג או הילדים, שאין עליהם חשש לעבירה, מתנגדים
לכך".

אני מציע גם למחוק את הרישא של סעיף-קטן
(ב). הוא מיותר בהחלט, ואני חושב שזוהי רק הנחיה כללית: נתחו כאוות-
נפשכם. מבחינת הטכניקה החקיקתית אין בו כל צורך.

ח. כהן:

אני מוכן למחיקת כל סעיף-קטן (ב), אבל
אם הוא נשאר, הוא צריך להישאר כולו.
אבל אני צריך להודיע לחברי הוועדה שאם הסעיף יימחק, שר המשפטים יתקין
תקנות ביצוע בעניין זה. ההוראה באה מפני החשש שטישהו יפרש שרק
החוק הזה חל בעניינים אלה, מאחר שהוא מאוחר יותר.

י. כהן:

אם נכתוב שהוראות חוק האנסוסיה והפתולוגיה
יחולו גם על בדיקה או ניתוח לפי סעיף זה,
האם זה לא יפתור את הבעיה?

- הוחלט: 1. לקבל את הצעת י. כהן לכתוב בסעיף-קטן (ב): "הוראות חוק האנטוסיה והפתולוגיה יחולו, בשינויים הטחוייבים לפי הענין, גם על בדיקה או על ניתוח לפי סעיף זה".
2. לדחות את הצעת ז. ורהפטיג להוסיף סעיף-קטן (ג) האומר: "אולם לא ייעשה ניתוח, פתיחת קבר, הוצאת גוייה וכו', כשבן-הזוג או הילדים, שאין עליהם חשש לעבירה, נתנגדים לכך".
- המתייגות לז. ורהפטיג.

סעיף 17.

ח. כהן: זה בא כדי לטנוע כפילות.

ז. ורהפטיג: יש לנו עכשיו שלב סוקרט יותר: הודעת אישום. ואני חושב שהדבר הזה צריך להיעשות בשלב של הודעת האישום.

אני חושב שצריך לשמור את הביטוי "שופט חוקר" לשלב של החקירה הסוקרטת, ופה להגיד רק "שופט שלום".

מ. אלון: בשלב הראשון בקרא השופט "השופט הטנהל את החקירה".

ח. כהן: אני מקבל את הצעת ח"ב ורהפטיג בנוגע לאודעת האישום.

הוחלט: לקבל את הצעת ז. ורהפטיג לבסח את הסעיף כך: "הודיע פרקליט מחוז לשופט חוקר בכתב כי במסרה הודעת אישום או הוגש כתב אישום בקשר עם טקרה המוות הנמצא בחקירתו, יפסיק השופט החוקר את חקירתו".

סעיף 18.

ח. כהן: זה בעקבות פרוקת חוקרי סיבות המוות.

ז. ורהפטיג: אני מציע להגביל את סעיף-קטן (ב) למקרים בהם יש חשש לעבירה. אין טעם למשוך זאת בלי סוף, במקרים שאין חשש כזה.

ח. כהן: החשש יכול להתעורר כעבור שנה.

ז. ורהפטיג: אני טוכן להוסיף בסעיף-קטן (ג) שגם בתעורר חשש, אפילו לאחר זמן, שהיתה כאן עבירה, אפשר לחדש את החקירה.

ח. כהן: הרי סמכויות אלה היו קיימות עד עכשיו, ולא שעכשיו אצחנו מעבירים אותן מהסמוך על הטחנות לשופטים. אינני רואה טעם לשנות זאת.

הוחלט: 1. לרחות את הצעת ז. ורהפטיג להגביל את סעיף קטן (ב) למקרים שיש חשש לעבירה, תוך הוספת האפשרות, בסעיף-קטן (ג), כי במקרה שמתעורר חשש גם לאחר זמן, שבוצעה עבירה, אפשר יהיה לחדש את החקירה. הסתייגות לז. ורהפטיג.

סעיף 19.

ס"ט היו"ר ד. בר-רב-האי: טתי נכנסת לתמונה פרקליטות הטחוז?

ח. כהן: זה כפי שזה היום: צו הסעירה לדין נטטר לפרקליטות.

ז. ורהפטיג: פה טדובר על בית-המשפט הטחוזי. ואם העבירה שייכת לבית-משפט השלום?

ח. כהן: נכון. החוק נכתב לפני שנכתב חוק בתי-המשפט, כאשר לבית-המשפט הטחוזי היתה סמכות לדון בכל העבירות, וחשבנו שאם שופט שלום מוסר נאשם לדין, מוטב שיטטר זאת לבית-המשפט הגבוה טטנו. אבל עכשיו, כאשר הסמכות לדון לפי סעיף 216 לפקודת החוק הפלילי, למשל, היא בידי שופט שלום, אולי טן הדין לטחוק את הטלה "טחוזי".

ז. ורהפטיג: תפקידו של השופט-החוקר לחקור את טיבת הטוות. הייתי אומר כי אם הוא רואה שיש לכאורה ענין של עבירה, הוא צריך להעביר את הדבר לפרקליטות. כי יכול לקרות שטצד אחד תפתח הטטטרה תיק, וטצד שני יטפל בענין השופט החוקר את טיבת הטוות, והדבר יכול להיות תלוי בכך מי יגטור הראשון את הטיטורל בענין. פה יכולה להיות אפילו התנגשות של שתי דעות.

ט. אלון: הפרקליט טחכה לתוצאות החקירה של השופט.

ח. כהן: בטקרה שהפרקליט לא טצא מקום להעטיד לדין, אך השופט החוקר מוצא שיש צורך בכך, חייב הפרקליט להגיש כתב אישום. אבל אם יש בענין זה טפיקות, אני טוכן לאמר זאת בטפורט: " - רטאי הוא לצוות שפרקליט הטחוז יעטידו לדין בבית-משפט טוטטר בשל אותה העבירה".

הוחלט: לקבל את ההצעה לנטח את הסעיף כך: "נראה לשופט חוקר כי הראיות שהובאו לפניו בחקירה יש בהן כדי להוכיח לכאורה עבירה פלילית נגד אדם, רטאי הוא לצוות שפרקליט הטחוז יעטידו לדין בבית-משפט טוטטר בשל אותה עבירה; ובלבד ששופט חוקר - - וט".

טעיה 20.

מ"ט היו"ר ד. בר-רב-האי: יש למחוק את המלים "טסירה לדין".

הוחלט: לקבל את ההצעה למחוק את המלים "טסירה לדין".

טעיה 21.

מ"ט היו"ר ד. בר-רב-האי: גם פה יש למחוק את המלים "טסירה לדין".

א. ירון: צריך להתאים את הטעיה הזו לתיקונים שקיבלנו בסעיף 11.

הוחלט: 1. לקבל את ההצעה למחוק את המלים "טסירה לדין".

2. לקבל את ההצעה שמשדר הטשפטים יתאים את הטעיה לשינויים שנתקבלו בסעיף 11.

טעיה 22.

ח. כהן: לאחר שבמקום "בית-משפט מחוזי" בא "בית משפט מוסמך", אפשר למחוק את סעיף-קטן (ב) (2).

ז. ורהפטיג: אני מציע למחוק את הטעיפים-קטנים (א) ו-(ב) אני יכול להבין שאוטררים כי השופט החוקר יעביר את הענין לפרקליטות. אבל אם אוטררים שהשופט החוקר יכול לצוות על טסירת הענין לדין, הרי לאחר זאת יש ליועץ המשפטי אותן הסמכויות שיש לו בכל משפט, אבל עד למשפט בא השופט החוקר בטקסו. אין לתת לשופט מצד אחד את כל הסמכויות האלה, ואח"כ לאפשר ליועץ המשפטי לבטלן. סמכות היועץ המשפטי להפסיק משפט באמצע נתונה לו גם במקרה זה, כשהצו לניהול המשפט ניתן על-ידי שופט, אולם אז הוא נמצא תחת ביקורת ציבורית, בעוד שבשלב מוקדם יותר אין עליו ביקורת ציבורית.

י. קליבנוב: מה בנוגע לזכות הערעור?

ז. ורהפטיג: אני מסכים שתהיה זכות ערעור על החלטת שופט שלום.

ח. כהן: אפשר לנסח זאת במקביל למה שקיבלנו בטעיה 10.

כדי למנוע ספק, אני רוצה להבהיר שסמכות היועץ המשפטי לצוות על הפסקת משפטים פליליים גם אחרי צו של שופט-חוקר, בעינה תעמוד. זה יהיה לפי חוקים אחרים, שאין אנו נוגעים בהם.

הוחלט: לקבל את ההצעה לנסח את הטעיה במקביל לנסח טעיה 10.

טעיה 23.

הוחלט: לקבל את הטעיה ללא שינוי.

טעיה 24.

ס"ט היו"ר ד. בר-רב-המאי: אני מציע שתאפשרו לי יחד עם היועץ המשפטי לבדוק את הביטוליים.

ה' רוזנטל: אני חושב שחלק בוטל כבר בחוק בתי-המשפט.

ח. כהן: נבדוק זאת.

הוחלט: להטיל על היו"ר יחד עם היועץ המשפטי לבדוק את הביטוליים הטעיה זה.

ח. כהן: בקשר לטעיה 12, הבטחתי בישיבה הקודמת למסור על המצב הקיים בצבא. ובראובי לקרות בפניכם את טכתו של הפקליט הצבאי הראשי בענין זה.

"בהמשך לשיחתנו סיום 6.11.57 הנני להביא לידיעתך להלן את צורת הסדרן של חקירות טקרי טוות במסגרת הצבא:

(א) כזכור, קובעת תקנה 133(1) (א) טתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945, כי - "א) רשאי חוקר טקרי טוות לזדתר על עריכת חקירת טקרה-טוות בדבר גוויתו של כל חבר לחילות המטסלה פרט לגוויה המוטלת בתחומי שיפוטו, שפלטו הים ליגשה".

(ב) לטרות ההוראה הנ"ל החליט המטה הכללי לקיים במסגרת הצבא חקירה של כל טקרה טוות של חייל, פרט לטקרה טוות בקרב.

לאור הנ"ל הורה ראש המטה הכללי בתוקף סטכותו על פי טעיפיים 537 ו-540 לשש"צ, תשט"ו-1955, על חובת עריכת חקירה בכל טקרה טוות של חייל, פרט לטקרה טוות בקרב. ההוראה האטורה מצויה בה.פ.ע. 5.0201, אשר לשונו של טעיה ב' שבה הוא כדלקטן:

"(ב) חובת טינוי ועדת חקירה.

1. בכל אחד מן העניינים המפורטים להלן תהיה הרשות המטנה המתאימה, אשר לה סטכות טינוי ועדה כנ"ל, חייבת לטנות ועדת חקירה.

2. הועדה תתמנה תוך 24 שעות טעת הגיע הענין לידיעת הרשות המטנה, פרט לטקרה המפורט בטעיה 3(ו) שבו תתמנה הועדה בהקדם האפשרי, וולם לא יאוחר מאשר 4 ימים טעת הגיע הענין לידיעת הרשות המטנה.

3. ואלה העניינים: (א) בכל טקרה טוות של

חייל, פרט לטקרה טוות בקרב; (ב) טקרה טוות או חבלה לאזרח כאשר יש יטור פביר להניח שחייל גרם לטוות או לחבלה האטורים או היה אחראי להם;

(ג) טקרה תאונה אשר עשוי היה לגרום לטוות או חבלה כאטור בטעיה טשבה

3(ב) לעיל. (ד) בכל טקרה של פציעת חייל, פרט לפציעה בקרב, אשר כתוצאה טטנה נשלל כושר עבודתו של החייל הפצוע לתקופה של טבעה ימים או יותר,

(ה) בכל טקרה של נפילה בשבי האויב, שלא בתקופת לחימה. (ו) בכל טקרה של

חסר אפסניה אשר ערכה טעל ל-1000 ל"י. (ז) בכל טקרה של טנות אטיר/חבוש/

הוחלט: לקבל את ההצעה לדחות ליום ד' את ההצבעה
בשאלות שנשארו פתוחות בחוק זה.

פ. רוזן: הייתי מבקש, אם אפשר, שהועדה תדון היום
בחוק לתיקון דיני ראיות (חקירות עדים),
אשר הפך אקטואלי בזמן האחרון.

ט"ס היו"ר ד. בר-רב-האי: לא הייתי רוצה ליצור תקדים של קבלת חוק
כאשר לא יה בסדר היום של הישיבה.

הוחלט: להעלות על סדר-היום של ישיבת יום ד'
את החוק לתיקון דיני ראיות (חקירות עדים).

הישיבה נבעלה בשעה 12.30.